

Program zwalczania i kontroli enzootycznej białaczki bydła

1. Identyfikacja programu

Kraj Członkowski: **Rzeczpospolita Polska**
Choroba: **Enzootyczna białaczka bydła**
Rok wdrożenia: **2008**

Numer referencyjny niniejszego dokumentu:

GIWz.400/EBB - 11/07 z dnia 27 kwietnia 2007r.

Osoba kontaktowa **Imię / nazwisko:** **lek. wet. Karolina Wadecka**
telefon: **+48-22-623-15-28**
Fax: **+48-22-623-14-08**
E-mail: **karolina.wadecka@wetgiw.gov.pl**

Data przesłania do Komisji Europejskiej: **27 kwietnia 2007r.**

2. Dane historyczne dotyczące sytuacji epizootycznej w odniesieniu do enzootycznej białaczki bydła

Zwalczanie enzootycznej białaczki bydła jest prowadzone się w Polsce od 1979 r. Pierwotnie zwalczanie tej choroby prowadzono na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. Nr 77, poz. 673 z póź. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 28 marca 1979 r. w sprawie obowiązku zgłaszania oraz zwalczania enzootycznej białaczki bydła (Dz. U. Nr 8, poz. 51), na podstawie którego w § 1 włączono enzootyczną białaczkę bydła do chorób podlegających zwalczaniu, a jej postać guzowatą do zaraźliwych chorób zwierzęcych podlegających obowiązkowi zgłaszania zgodnie z art. 20 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia

22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. Nr 77, poz. 673, z póź. zm.). Zgodnie z przepisami powyższego rozporządzenia zwierzę, u którego podejrzewano białaczkę guzowatą, powinno być zabite po uprzednim odosobnieniu i oznakowaniu przez wycięcie trójkątnego otworu w lewej małżowinie usznej, a jego zwłoki poddane badaniu histopatologicznemu w kierunku enzootycznej białaczki bydła. Jeżeli badanie potwierdziło wystąpienie tej choroby, wojewoda wydawał decyzję o uznaniu gospodarstwa za zapowietrzone enzootyczną białaczką bydła.

W decyzji tej wojewoda mógł nakazać:

- 1) poddanie zwierząt okresowym badaniom w kierunku enzootycznej białaczki bydła;
- 2) odosobnienie lub zabicie zwierząt, u których stwierdzono tę chorobę;
- 3) oczyszczenie i odkażenie pomieszczeń dla zwierząt;
- 4) albo zakazać wyprowadzania bydła z gospodarstwa, z wyjątkiem zwierząt przeznaczonych do uboju lub kierowanych do izolacji.

Za bydło zabite przysługiwało odszkodowanie w wysokości wartości rynkowej zwierzęcia.

Jednocześnie, zgodnie z § 3 powyższego rozporządzenia, gospodarstwo uznawane było za wolne od enzootycznej białaczki bydła, jeżeli:

- 1) prowadzone były systematyczne badania laboratoryjne, na podstawie których nie wykryto choroby w okresie ostatnich dwu lat, lub
- 2) nie wykryto postaci guzowatej enzootycznej białaczki bydła w okresie ostatnich pięciu lat, a ponadto
- 3) w razie uprzedniego uznania gospodarstwa za zapowietrzone, jeżeli zostały spełnione nakazy i zakazy określone w decyzji wojewody, a zwierzęta nowo wprowadzone do gospodarstwa pochodziły z gospodarstw uznanych za wolne od enzootycznej białaczki bydła.

Obszar województwa był uznawany za wolny od enzootycznej białaczki bydła, jeżeli:

- 1) w okresie ostatnich 5 lat w pogłowie bydła wykryto nie więcej niż 0,03 promile zwierząt dotkniętych białaczką guzowatą;
- 2) usuwane były wszystkie zwierzęta, u których stwierdzono enzootyczną białaczkę bydła w wyniku powszechnych okresowych badań laboratoryjnych;
- 3) zwierzęta wprowadzane na teren województwa pochodziły z gospodarstw uznanych za wolne od enzootycznej białaczki bydła.

Uznanie gospodarstwa lub obszaru województwa za wolne od tej choroby stwierdzał, zgodnie z powyższym rozporządzeniem, wojewódzki zakład weterynarii. Wojewoda mógł zarządzić badanie bydła w kierunku enzootycznej białaczki bydła oraz rejestrację zwierząt dotkniętych tą chorobą na obszarze całego województwa, określonych gmin lub gospodarstw oraz wprowadzić ograniczenie lub całkowity zakaz wwozu, wywozu, rozprowadzania bydła do chowu i hodowli oraz do innych celów z obszarów lub gospodarstw nieuznanych za wolne od enzootycznej białaczki bydła. Wojewodowie korzystali z tych możliwości prawnych, jednakże niewystarczające środki budżetowe przeznaczone na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt nie pozwalały na zwalczanie tej choroby na terytorium całego kraju.

Od 1989 r., tj. od daty wejścia w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 3 października 1989 r. w sprawie obowiązku zgłaszania oraz zwalczania enzootycznej białaczki bydła (Dz. U. Nr 57, poz. 341), na podstawie którego do zaraźliwych chorób zwierzęcych podlegających obowiązkowi zgłaszania oraz zwalczania włączono enzootyczną białaczkę bydła, rozpoczęto bardziej intensywne działania mające na celu zwalczanie tej choroby. Przepisy prawa pozwalały w tym czasie na wprowadzenie dodatkowych środków zwalczania, gdyż w razie podejrzenia lub stwierdzenia enzootycznej białaczki bydła mogły zostać zastosowane następujące środki:

- 1) odosobnienie, obserwowanie, rejestrowanie i znakowanie zwierząt dotkniętych enzootyczną białaczką bydła;
- 2) uznanie gospodarstwa lub jego części za zamknięte dla wyprowadzania i wprowadzania do niego zwierząt chorych, podejrzanych bądź wrażliwych na chorobę oraz określenie sposobu zużytkowania surowców ze zwierząt dotkniętych enzootyczną białaczką bydła;
- 3) zakaz obrotu bydlętem dotkniętym enzootyczną białaczką bydła lub podejrzany o tę chorobę w celach chowu lub hodowli;
- 4) badanie przez lekarza weterynarii zwierząt podejrzanych i wrażliwych na enzootyczną białaczkę bydła oraz wykonywanie sekcji zwłok zwierząt zabitych i padłych;
- 5) pobieranie próbek części narządów i krwi zwierząt w celach rozpoznawczych;
- 6) zabijanie zwierząt dotkniętych enzootyczną białaczką bydła, gdy można było przypuszczać, że tylko w ten sposób zostanie opanowane rozprzestrzenienie się choroby;

- 7) oczyszczanie i odkażanie pomieszczeń, w których przebywały zwierzęta dotknięte enzootyczną białaczką bydła;
- 8) ogłaszanie informacji o wybuchu i wygaśnięciu enzootycznej białaczki bydła.

Za bydło zabite w wyniku decyzji terenowego organu administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw weterynarii stopnia wojewódzkiego, posiadaczowi przysługiwało odszkodowanie w wysokości wartości szacunkowej zwierzęcia, pomniejszone o wartość sprzedanego mięsa.

Enzootyczną białaczkę bydła uznawano za wygaśniętą i następowało uchylenie zastosowanych restrykcji, gdy w gospodarstwie lub jego części:

- 1) nie wykryto tej choroby w okresie ostatnich 2 lat;
- 2) uzyskano dwukrotny ujemny wynik badania serologicznego w kierunku enzootycznej białaczki bydła, którym objęto całe pogłowie bydła w wieku powyżej 2 roku życia i badania wykonano w okresie ostatnich 12 miesięcy, a przerwa między badaniami nie była mniejsza niż 4 miesiące;
- 3) wprowadzane bydło pochodziło z gospodarstw, w których nie stwierdzono enzootycznej białaczki bydła, a zwierzęta w wieku powyżej 2 roku życia uzyskały ujemny wynik badania serologicznego.

Dany obszar administracyjny kraju uznawano za wolny od enzootycznej białaczki bydła, jeżeli:

- 1) równocześnie w 99,9% gospodarstw nie stwierdzono enzootycznej białaczki bydła;
- 2) usunięto się wszystkie zwierzęta, u których stwierdzono tę chorobę.

Od grudnia 1997 r., to jest od daty wejścia w życie ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r. o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 1999 r. Nr 66 poz. 752, z późn. zm.), prowadzono zwalczanie enzootycznej białaczki bydła zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 3 października 1989 r. w sprawie obowiązku zgłaszania oraz zwalczania enzootycznej białaczki bydła, które w tym czasie nadal obowiązywało.

Do 1998 r. w Polsce obowiązywał podział administracyjny na 49 województw. W tym okresie wiele województw uzyskało status wolnych od enzootycznej białaczki bydła, na podstawie wydanych przez wojewodów rozporządzeń o uzyskaniu statusu wolnych od tej choroby.

Od dnia 1 stycznia 1999 r., w wyniku reformy państwa i powstania nowych województw i powiatów, dokonano zmian w podziale administracyjnym i z tego względu obszar niektórych rejonów objętych akcją zwalczania enzootycznej białaczki bydła nie uzyskały statusu powiatów lub ich terytorium rozdzielono pomiędzy nowo powstałe powiaty i województwa. Zmiana podziału administracyjnego kraju spowodowała sytuację, że w wielu obecnie funkcjonujących województwach i powiatach doszło do zmiany odsetka stad wolnych i obecnie nie można go określić jako większy niż 99,98%.

W 1999 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 12 października 1999 r. w sprawie określenia rodzaju prób, zakresu badań i sposobu prowadzenia dokumentacji przy badaniach kontrolnych występowania zakażeń zwierząt oraz pozostałości chemicznych, biologicznych, leków i skażeń promieniotwórczych w tkankach zwierząt, mięsie, środkach spożywczych pochodzenia zwierzęcego i niejadalnych surowcach zwierzęcych (Dz. U. Nr 93, poz. 1080), które precyzowało sposób postępowania przy zwalczaniu enzootycznej białaczki bydła, a w szczególności sposób prowadzenia badań kontrolnych w kierunku tej choroby. Zasady te były zgodne z przepisami prawa wspólnotowego.

Jednakże, należy stwierdzić, że do dnia 1 maja 2004 r. gospodarstwa były traktowane jako pojedyncze jednostki epizootyczne, zatem nie prowadzono monitoringu w odniesieniu do stad, tylko w odniesieniu do gospodarstw na danym obszarze. W zależności od sytuacji epizootycznej powiatów, zwierzęta do badania typowano w taki sposób, aby:

- 1) na terytorium powiatu, gdzie poziom zakażonych zwierząt nie przekraczał 99,8%, zbadać 1/3 pogłównia w gospodarstwach, przy czym powiaty dzielono na mniejsze jednostki – gminy;
- 2) typowanie odpowiadało w przybliżeniu 1/3 liczebności pogłównia na danym obszarze.

W związku z powyższym, na obszarach, które uzyskały status wolnych od enzootycznej białaczki bydła, prowadzono badania kontrolne zgodnie z przedstawionymi wyżej założeniami, a w gospodarstwach, w których wystąpiło podejrzenie enzootycznej białaczki bydła lub stwierdzono wystąpienie tej choroby, prowadzono zwalczanie enzootycznej białaczki bydła według przepisów prawa. Jednakże, ze względu na zbyt małą ilość środków budżetowych przeznaczonych w szczególności na wykup bydła z dodatnimi wynikami badań we kierunku enzootycznej

białaczki bydła, Inspekcja Weterynaryjna nie mogła we właściwy sposób zwalczać choroby.

Po dniu 1 maja 2004 r., w stadach uznanych wcześniej za wolne od enzootycznej białaczki bydła nadal prowadzono badania kontrolne oraz zwalczanie choroby w stadach uznanych za zakażone, ze szczególnym położeniem nacisku na wykupienie wszystkich sztuk bydła z dodatnimi wynikami w kierunku enzootycznej białaczki bydła.

Enzootyczną białaczkę bydła zwalcza się na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 69, poz. 625 z póź. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 lutego 2005 r. w sprawie zwalczania enzootycznej białaczki bydła (Dz. U. Nr 30, poz. 260).

Badania kontrolne w kierunku enzootycznej białaczki bydła prowadzi się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2004 r. w sprawie określenia jednostek chorobowych, sposobu prowadzenia kontroli oraz zakresu badań kontrolnych zakażeń zwierząt (Dz. U. Nr 282, poz. 2813 z póź. zm.). Od tego czasu rozpoczęto prowadzenie badań monitoringowych w kierunku enzootycznej białaczki w odniesieniu do stad bydła.

Liczbę badań w kierunku enzootycznej białaczki bydła wraz z liczbą uzyskanych dodatnich wyników w latach 2000 – 2006 ilustruje Tabela 1.

Tabela 1.

	Rok	Liczba zwierząt/stad* przebadanych	Liczba zwierząt/stad* zakażonych
Rzeczypospolita Polska	2000	1747205	29144
	2001	1775688	22630
	2002	1435412	20805
	2003	1662467	12853
	2004	1867864	4927*
	2005*	369701	2001
	2006*	600196	4247

Graficzne odzwierciedlenie Tabeli 1 przedstawiają Wykresy 1 – 3.

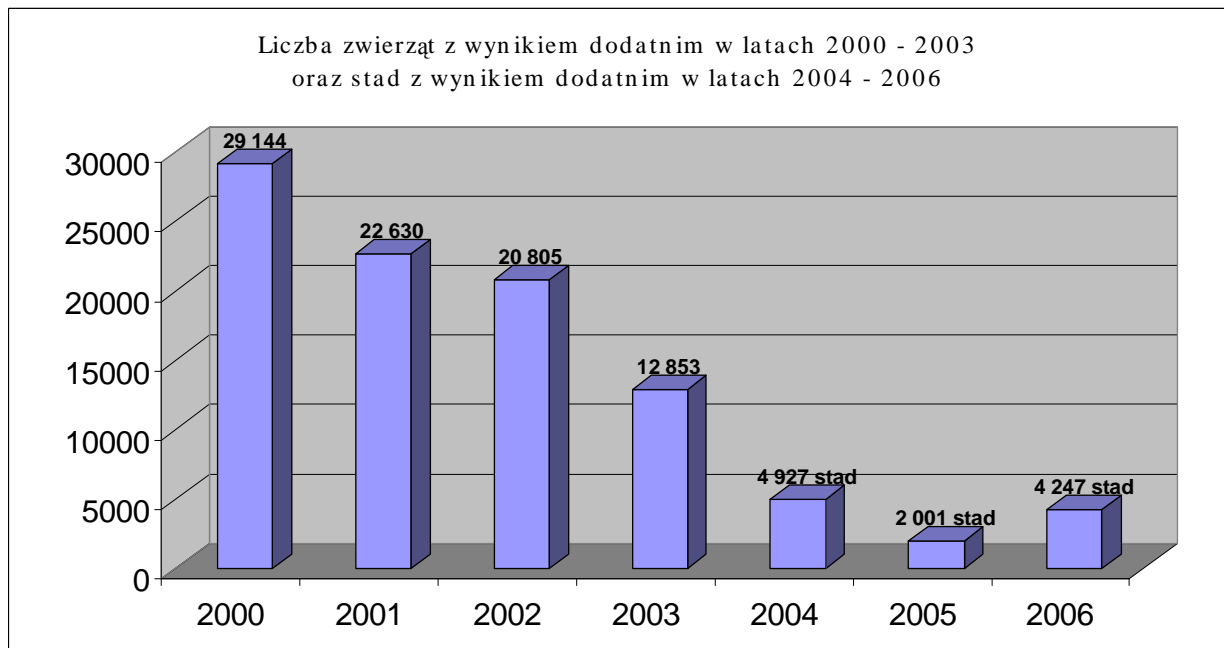
Wykres 1.

Liczba zwierząt przebadanych w kierunku enzootycznej białaczki bydła w latach 2000 – 2006

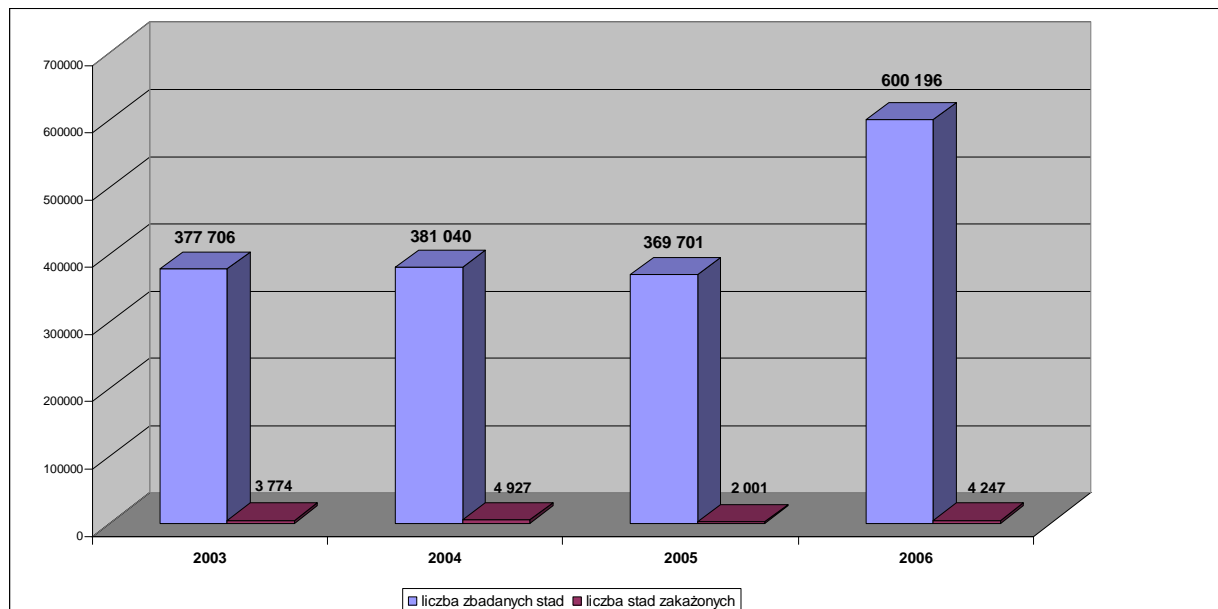
Wykres 2.

Liczba zwierząt z dodatnim wynikiem badania w kierunku enzootycznej białaczki bydła w latach 2000 – 2003 oraz stad z dodatnim wynikiem w latach 2004 – 2006

Wykres 3.

Porównanie liczby stad przebadanych w kierunku enzoptycznej białaczki bydła z liczbą stad zakażonych w latach 2003 – 2006

Większość przypadków enzoptycznej białaczki bydła diagnozowana jest na etapie przedklinicznym. W tym celu do diagnostyki wykorzystuje się metody badania serologicznego. Opisywane w programie wielkości odnoszą się do tego etapu przebiegu choroby.

Guzowata postać białaczki bydła występuje w Rzeczypospolitej Polskiej bardzo rzadko. W 2004 r. odnotowano 12 potwierdzonych przypadków, natomiast w 2005 r. - 16 przypadków, przede wszystkim w województwach warmińsko-mazurskim i kujawsko-pomorskim.

W roku 2006 stwierdzono 32 dodatnie wyniki z próbek pobranych ze zmian guzowatych nasuwających podejrzenie choroby.

Na podstawie danych przedstawionych w pkt 6.1. Programu można przyjąć, że obecnie najbardziej satysfakcjonująca sytuacja w odniesieniu do enzoptycznej białaczki bydła występuje w województwach: śląskim, lubelskim, podkarpackim i świętokrzyskim, a najmniej w województwach: kujawsko – pomorskim, lubuskim, pomorskim, warmińsko-mazurskim, wielkopolskim oraz zachodniopomorskim.

3. Opis programu

Program zwalczania enzootycznej białaczki bydła do 2007 r. prowadzony był w Rzeczypospolitej Polskiej wyłącznie ze środków własnych budżetu państwa. Natomiast w 2007 r. na realizację programu zwalczania tej choroby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przewidziane zostało współfinansowanie ze środków budżetowych Unii Europejskiej w wysokości 2 300 000 euro.

W 2006 r. programem objęto 16 województw, w skład których wchodzi 314 powiatów oraz 65 miast na prawach powiatu.

W roku 2007, program zwalczania i kontroli choroby realizowany jest również na obszarze 16 województw, z czego na obszarze 15 województw prowadzone będzie zwalczanie choroby. Na obszarze województwa śląskiego, które zostało uznane przez Komisję Europejską za urzędowo wolny od enzootycznej białaczki bydła w decyzji Komisji 2007/174/WE z dnia 20 marca 2007 r. zmieniającej decyzję 2003/467/WE w odniesieniu do uznania niektórych prowincji lub regionów we Włoszech za oficjalnie wolne od gruźlicy bydła, brucelozy bydła i enzootycznej białaczki bydła oraz uznania jednego regionu w Polsce za oficjalnie wolny od enzootycznej białaczki bydła (Dz. Urz. UE L 80 z 21.03.2007, str. 11), prowadzone będzie postępowanie zgodnie z przepisami § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 lutego 2005 r. w sprawie zwalczania enzootycznej białaczki bydła (Dz. U. 30, poz. 260) implementującym przepisy zawarte w Załączniku D, Rozdział I, lit F dyrektywy Rady 64/432/EWG.

Realizacja niniejszego programu stanowi jeden z etapów zwalczania enzootycznej białaczki bydła w Rzeczypospolitej Polskiej, które zostało zaplanowane na lata 2007-2010. Ze względu na przewidywaną dynamikę zmian w zakresie sytuacji epizootycznej dotyczącej enzootycznej białaczki bydła, niniejszy program będzie przedkładany do Komisji Europejskiej w postaci corocznych wniosków.

Celem zwalczania enzootycznej białaczki bydła jest doprowadzenie do uznania poszczególnych regionów za urzędowo wolne od tej choroby, poprzez uzyskanie przez minimum 99,8 % stad na ich obszarze statusu stad urzędowo wolnych od enzootycznej białaczki bydła. Celem długofalowym jest umożliwienie uznania całego terytorium Rzeczypospolitej Polskiej za urzędowo wolne od tej choroby.

4. Środki przewidziane programem

Sposób postępowania w przypadku wystąpienia podejrzenia lub stwierdzenia enzootycznej białaczki bydła w stadzie jest określony w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 lutego 2005 r. w sprawie zwalczania enzootycznej białaczki bydła (Dz. U. Nr 30, poz. 260) oraz w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 czerwca 2005 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych niezbędnych do uzyskania i zachowania uznania stada lub gospodarstwa za urzędowo wolne lub wolne od chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 126, poz. 1058), które implementują postanowienia dyrektywy Rady 64/432/EWG. Przepisy wspomnianych rozporządzeń stanowiąc będą podstawę prawną podejmowanych działań.

4.1. Wykaz środków przewidzianych programem:

Okres trwania programu:

Pierwszy rok: 2007

Ostatni rok: 2010

kontrola

zwalczanie

badanie

badanie

ubój zwierząt chorych

ubój zwierząt chorych

zabijanie zwierząt chorych

zabijanie zwierząt chorych

szczepienie

rozszerzenie zabijania lub ubojów

leczenie

niszczenie produktów

niszczenie produktów

monitorowanie lub nadzór

inne środki (wymienić)

4.2. Władza centralna odpowiedzialna za nadzór i koordynację działań w województwach, na obszarze których realizowany jest program.

Zgodnie z art. 57 ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych (Dz. U. Nr 69, poz. 625 z póź. zm.), Główny Lekarz Weterynarii nadzoruje realizację programu zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, a w przypadku programu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, informuje Komisję Europejską o postępach w jego realizacji, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej.

Odpowiedzialność terenowych organów Inspekcji Weterynaryjnej za realizację programów określona została w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 roku o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. Nr 33, poz. 287 z póź. zm.) i w ustawie z dnia 11 marca 2004 roku o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych.

4.3. Wskazanie obszarów geograficznych i administracyjnych, na których program będzie realizowany:

W 2008 r. program zwalczania i kontroli enzootycznej białaczki bydła będzie realizowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tj. na obszarze 16 województw, w skład których wchodzi 314 powiatów oraz 65 miast na prawach powiatu.

 – **województwo śląskie** - region uznany przez Komisję Europejską za urzędowo wolny od enzootycznej białaczki bydła [decyzja Komisji 2007/174/WE z dnia 20 marca 2007 r. zmieniającej decyzję 2003/467/WE w odniesieniu do uznania niektórych prowincji lub regionów we Włoszech za oficjalnie wolne od gruźlicy bydła, brucelozy bydła i enzootycznej białaczki bydła oraz uznania jednego regionu w Polsce za oficjalnie wolny od enzootycznej białaczki bydła (Dz. Urz. UE L 80 z 21.03.2007, str. 11)].

Na terenie województwa śląskiego badania kontrolne w kierunku enzootycznej białaczki bydła będą prowadzone zgodnie z załącznikiem D dyrektywy Rady 64/432/EWG z dnia 26 czerwca 1964 r. w sprawie problemów zdrowotnych zwierząt wpływających na handel wewnątrzspółnotowy bydłem i trzodą chlewną (Dz. Urz. WE L 121 z 29.07.1964, str. 1977; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 1,

str. 13) i przepisami polskimi (rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 lutego 2005 r. w sprawie zwalczania enzootycznej białaczki bydła oraz rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 czerwca 2005 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych niezbędnych do uzyskania i zachowania uznania stada lub gospodarstwa za urzędowo wolne lub wolne od chorób zakaźnych zwierząt).

4.4. Działania wdrożone programem

4.4.1. Akty prawne stanowiące podstawę do rejestracji stad i gospodarstw

Stada - gospodarstwa w Rzeczypospolitej Polskiej, gdzie utrzymywane są zwierzęta gospodarskie, są ewidencjonowane w Centralnej Bazie Danych Systemu Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt (IRZ) prowadzonego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o gospodarstwach, zgodnie z poniższymi przepisami:

- 1) ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. Nr 10 poz. 76);
- 2) ustawa z dnia 2 kwietnia 2004 r., o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. Nr 91 poz. 872 z póź. zm.);
- 3) ustawa z dnia 11 marca 2004r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 4) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych zamieszczanych w rejestrze zwierząt gospodarskich oznakowanych (Dz. U. Nr 152, poz. 1605).

Wymienione powyżej akty prawne zawierają szczegółowe zasady dotyczące identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz gospodarstw, w których utrzymywane są zwierzęta gospodarskie.

4.4.2. Akty prawne stanowiące podstawę do identyfikacji i rejestracji zwierząt

- 1) ustawa z dnia 2 kwietnia 2004 r., o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. Nr 91 poz. 872, z póź. zm.);
- 2) rozporządzenie Nr 1760/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 czerwca 2000r. ustanawiające system identyfikacji i rejestracji bydła w odniesieniu do etykietowania wołowiny i produktów pochodzących od bydła i zmieniające rozporządzenie Rady Nr 820/97 (Dz. Urz. UE L 204 z 11.08.2000 r., str. 1);
- 3) rozporządzenie Komisji Nr 911/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. wcielające w życie rozporządzenie Nr 1760/2000 w odniesieniu do kolczykowania bydła, zaopatrywania go w paszporty oraz rejestrów gospodarstw (Dz. Urz. UE L 163, z 30.04.2004, str. 65);
- 4) rozporządzenie Komisji Nr 494/98 z dnia 27 lutego 1998 r. uszczegóławiające zasady implementacji Rozporządzenia Rady Nr 820/97 w odniesieniu do minimalnych sankcji administracyjnych w ramach systemu nadzoru identyfikacji i rejestracji bydła (Dz. Urz. UE L 60 z 28.02.1998 r., str. 78);
- 5) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 maja 2004 r. w sprawie sposobu oznakowania bydła, owiec i kóz oraz świń, określenia wzorów znaków identyfikacyjnych oraz wymagań i warunków technicznych kolczyków dla zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 136, poz. 1455);
- 6) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 sierpnia 2004 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu oznakowania bydła, owiec i kóz oraz świń, określenia wzorów znaków identyfikacyjnych oraz wymagań i warunków technicznych kolczyków dla zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 182, poz. 1884);
- 7) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 lipca 2004 r. w sprawie określenia wzoru paszportu bydła i wzoru paszportu koni (Dz. U. Nr 203, poz. 2083);
- 8) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2005 r. w sprawie księgi rejestracji bydła, świń, owiec lub kóz (Dz. U. Nr 151, poz. 1268 z póź. zm.).

Bydło w Rzeczypospolitej Polskiej podlega obowiązkowi oznakowania przy pomocy pary kolczyków oraz podlega rejestracji w Centralnej Bazie Danych Systemu Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt. Każdy kolczyk zawiera indywidualny numer identyfikacyjny zwierzęcia oraz zakodowane w kodzie kreskowym inne dodatkowe informacje. Posiadacz bydła ma obowiązek zakolczykować nowonarodzone cielę niezwłocznie po urodzeniu i przesłać zgłoszenie o urodzeniu do Centralnej Bazy Danych. Na wykonanie czynności, o których mowa posiadacz zwierzęcia ma 7 dni.

Wszystkie sztuki bydła zaopatrzone są w paszporty, które towarzyszą zwierzętom od urodzenia do śmierci. Wszystkie zdarzenia, takie jak przemieszczenie z gospodarstwa do gospodarstwa, rzeźni, zakładu utylizacyjnego, padnięcie, są zgłaszane do Centralnej Bazy Danych.

Siedziby stada są zarejestrowane w Centralnej Bazie Danych, a każda z nich posiada indywidualny numer. W każdym gospodarstwie posiadacz bydła prowadzi rejestr stada bydła. Wszystkie sztuki bydła znajdujące się w gospodarstwie muszą być wpisane do tego rejestru. Rejestr zawiera informacje dotyczące: daty urodzeń, zakupów, sprzedaży, padnięć bydła, płęć i rasę zwierząt.

Zastosowanie możliwości wynikających z funkcjonowania Centralnej Bazy Danych pozwoli na skuteczne odtwarzanie historii zwierząt, a tym samym na śledzenie potencjalnych dróg zakażenia wirusem enzootycznej białaczki bydła i potwierdzania dokonywanych przemieszczeń ze stad o tym samym lub różnym statusie epizootycznym. Ponadto, oznakowanie bydła zgodnie z przyjętym systemem, pozwoli na jednoznaczną identyfikację zwierząt podejrzanych o zakażenie oraz zakażonych.

4.4.3. Akty prawne stanowiące podstawę obowiązku zgłaszania chorób zakaźnych zwierząt

Zgodnie z art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, enzootyczna białaczka bydła podlega obowiązkowi zwalczania.

Zgodnie z art. 42 wyżej wymienionej ustawy, w przypadku wystąpienia podejrzenia enzootycznej białaczki bydła, posiadacz zobowiązany jest do

niezwłocznego zawiadomienia o tym organu Inspekcji Weterynaryjnej, najbliższego podmiotu świadczącego usługi z zakresu medycyny weterynaryjnej, albo wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Ponadto, posiadacz zwierzęcia jest zobowiązany do pozostawienia zwierząt w miejscu ich przebywania i niewprowadzania tam innych zwierząt, uniemożliwienia osobom postronnym dostępu do pomieszczeń lub miejsc, w których znajdują się zwierzęta podejrzane o zakażenie lub chorobę lub zwłoki zwierzęce, wstrzymania się od wywożenia, wynoszenia i zbywania produktów, w szczególności mięsa, zwłok zwierzęcych, pasz, wody, ściółki, nawozów naturalnych w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu i innych przedmiotów znajdujących się w miejscu, w którym wystąpiła choroba, udostępnienia organom Inspekcji Weterynaryjnej zwierząt i zwłok zwierzęcych do badań i zabiegów weterynaryjnych, a także udzielania pomocy przy ich wykonywaniu, udzielania organom Inspekcji Weterynaryjnej oraz osobom działającym w imieniu tych organów wyjaśnień i podawania informacji, które mogą mieć znaczenie dla wykrycia choroby i źródeł zakażenia lub zapobiegania jej szerzeniu.

4.4.4. Akty prawne regulujące postępowanie w przypadku uzyskania dodatnich wyników badań w kierunku enzootycznej białaczki bydła

- 1) ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 2) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 lutego 2005 r. w sprawie zwalczania enzootycznej białaczki bydła;
- 3) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 czerwca 2005 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych niezbędnych do uzyskania i zachowania uznania stada lub gospodarstwa za urzędowo wolne lub wolne od chorób zakaźnych zwierząt.

W przypadku otrzymania dodatniego wyniku badania w kierunku enzootycznej białaczki bydła, powiatowy lekarz weterynarii podejmuje następujące działania:

- 1) wyznacza ognisko choroby;
- 2) powiadamia podmiot skupujący mleko o zawieszeniu temu stada statusu stada urzędowo wolnego od choroby;

- 3) zakazuje przemieszczania bydła do stada oraz ze stada, chyba że przemieszczenie to jest przeprowadzane w celu dokonania natychmiastowego uboju;
- 4) zakazuje karmienia mlekiem pochodzącym od krów, u których stwierdzono chorobę, chyba że:
 - a) zostanie ono poddane obróbce cieplnej,
 - b) będą nim karmione wyłącznie zwierzęta z tego samego gospodarstwa;
- 5) zakazuje dostarczania mleka pochodzącego od krów, u których stwierdzono chorobę, do zakładu przetwórczego w celu przetworzenia, chyba że zostanie ono poddane obróbce cieplnej odbywającej się pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii;
- 6) nakazuje odosobnienie w stadzie zwierząt, u których stwierdzono chorobę, a następnie:
 - a) nakazuje wykonanie testów w kierunku enzootycznej białaczki bydła u pozostałych zwierząt w wieku powyżej 12 miesięcy życia w tym stadzie,
 - b) nakazuje przeprowadzenie oczyszczania i odkażania:
 - miejsc dotychczasowego utrzymywania tych zwierząt,
 - sprzętu i narzędzi używanych do pozyskiwania i przechowywania mleka od tych zwierząt,
 - sprzętu i narzędzi używanych przy utrzymywaniu tych zwierząt;
- 7) nakazuje przeprowadzenie odkażania nawozu naturalnego;
- 8) nakazuje zabicie lub ubój zwierząt, u których stwierdzono chorobę.

4.4.5. Akty prawne stanowiące podstawę do kwalifikacji zwierząt i stad na podstawie kryterium występowania lub zagrożenia wystąpienia enzootycznej białaczki bydła

rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 czerwca 2005 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych niezbędnych do uzyskania i zachowania uznania stada lub gospodarstwa za urzędowo wolne lub wolne od chorób zakaźnych zwierząt.

4.4.6. Akty prawne regulujące przemieszczanie zwierząt narażonych na kontakt lub zakażenie chorobą oraz regulujące kontrole gospodarstw lub obszarów, których to dotyczy

Procedury kontrolne w zakażonych stadach, zasady przemieszczania określają następujące przepisy:

- 1) ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 2) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 lutego 2005 r. w sprawie zwalczania enzootycznej białaczki bydła;
- 3) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 czerwca 2005 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych niezbędnych do uzyskania i zachowania uznania stada lub gospodarstwa za urzędowo wolne lub wolne od chorób zakaźnych zwierząt.

4.4.7. Akty prawne regulujące kontrolę choroby, w tym testy

Rodzaj badań oraz okoliczności ich wykonywania określają przepisy:

- 1) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 lutego 2005 r. w sprawie zwalczania enzootycznej białaczki bydła;
- 2) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 czerwca 2005 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych niezbędnych do uzyskania i zachowania uznania stada lub gospodarstwa za urzędowo wolne lub wolne od chorób zakaźnych zwierząt;
- 3) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2004 r. w sprawie określenia jednostek chorobowych, sposobu prowadzenia kontroli oraz zakresu badań kontrolnych zakażeń zwierząt (Dz. U. Nr 282, poz. 2813, z póź. zm.).

W odniesieniu do kontroli prowadzonej w kierunku wykrywania i nadzoru nad enzootyczną białaczką bydła, zgodnie z obowiązującymi przepisami wykorzystuje się następujące metody badawcze:

Testy laboratoryjne:

- 1) Test immunoenzymatyczny (ELISA) z serwatką mleka;
- 2) Test immunoenzymatyczny (ELISA) z krwią;
- 3) Test immunodyfuzji w żelu agarowym (AGID).

Badania diagnostyczne potwierdzające wystąpienie enzootycznej białaczki bydła:

- 1) badanie histopatologiczne;
- 2) reakcja polimeryzacji łańcuchowej (PCR) – wykrywanie kwasu nukleinowego wirusa.

4.4.8. Akty prawne stanowiące podstawę do uzyskania odszkodowań dla posiadaczy zwierząt zabitych z nakazu właściwych organów w związku ze zwalczaniem enzootycznej białaczki bydła

ustawa z dnia 11 marca 2004r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Zgodnie z przepisami ww. ustawy, za bydło zabite lub poddane ubojowi z nakazu organów Inspekcji Weterynaryjnej albo za zwierzęta padłe w wyniku zastosowania zabiegów nakazanych przez te organy, przy zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania, przysługuje odszkodowanie ze środków budżetu państwa.

Odszkodowanie przysługuje w wysokości wartości rynkowej zwierzęcia. Wartość rynkową zwierzęcia określa się na podstawie średniej z 3 kwot oszacowania przyjętych przez powiatowego lekarza weterynarii oraz 2 rzeczoznawców wyznaczonych przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) z listy prowadzonej przez powiatowego lekarza weterynarii.

W przypadku zwierzęcia poddanego ubojowi, którego mięso jest zdatne do spożycia przez ludzi, odszkodowanie pomniejsza się o kwoty uzyskane ze sprzedaży mięsa i ubocznych produktów zwierzęcych pozyskanych od tego zwierzęcia.

Odszkodowanie ze środków budżetu państwa przysługuje również za zniszczone z nakazu organu Inspekcji Weterynaryjnej przy zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania, produkty pochodzenia zwierzęcego, pasze oraz sprzęt, które nie mogą być poddane odkażaniu.

Odszkodowanie przysługuje w wysokości wartości rynkowej zniszczonych produktów pochodzenia zwierzęcego, pasz oraz sprzętu, określonej na podstawie

średniej z 3 kwot oszacowania przyjętych przez powiatowego lekarza weterynarii oraz 2 rzeczoznawców wyznaczonych przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) z listy prowadzonej przez powiatowego lekarza weterynarii.

Decyzja w sprawie odszkodowania wydana przez powiatowego lekarza weterynarii jest ostateczna. Posiadacz zwierzęcia niezadowolony z tej decyzji może, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia, wnieść powództwo do sądu rejonowego.

Osobom, którym nie przysługuje odszkodowanie, a które przyczyniły się do szybkiej likwidacji choroby zakaźnej, wojewódzki lekarz weterynarii, na wniosek powiatowego lekarza weterynarii, może przyznać nagrodę ze środków budżetu państwa.

Wyplacone odszkodowania, nie podlegają zajęciu na pokrycie należności publicznych, jeżeli zostaną wykorzystane na odtworzenie wcześniej posiadanego stanu zwierząt.

5. Ogólny opis kosztów i korzyści

Szczegółowy katalog wydatków związanych z realizacją programu obejmuje w szczególności wydatki ponoszone na:

- 1) zakup odczynników, testów i innych materiałów do badań laboratoryjnych;
- 2) zakup produktów leczniczych weterynaryjnych i wyrobów stosowanych w medycynie weterynaryjnej, a także sprzętu jednorazowego użytku, niezbędnych do wykonywania zabiegów profilaktycznych lub diagnostycznych oraz pobierania próbek do badań laboratoryjnych;
- 3) dojazd w celu pobrania próbek oraz dowóz próbek do laboratorium;
- 4) transport zwierząt do rzeźni w celu wykonania uboju związanego ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt, dokonanie takiego uboju, odkażanie rzeźni po takim uboju, zastosowanie odpowiednich technologii przetwarzania mięsa oraz unieszkodliwianie ubocznych produktów zwierzęcych;
- 5) unieszkodliwianie przez wyspecjalizowane podmioty gospodarcze odpadów powstałych przy badaniach laboratoryjnych chorób zakaźnych i zoonoz;

- 6) odkażanie przez wyspecjalizowane podmioty gospodarcze pomieszczeń, miejsc przebywania i utrzymywania zwierząt, środków transportu oraz miejsc załadunku i miejsc przeprowadzania zwierząt, zarządzane przez powiatowego lekarza weterynarii;
- 7) odszkodowania, zapomogi i nagrody za zwierzęta zabite lub poddane ubojowi z nakazu powiatowego lekarza weterynarii lub padłe z powodu zachorowania na tę chorobę zakaźną podlegającą obowiązkowi zwalczania, odszkodowania za zniszczone z nakazu powiatowego lekarza weterynarii produkty pochodzenia zwierzęcego, pasze i sprzęt, które nie mogą być poddane odkażeniu;
- 8) wynagrodzenia i dojazdy rzeczoznawców powołanych do oszacowania wartości rynkowej zwierząt, produktów pochodzenia zwierzęcego, pasz i sprzętu, niezbędnych do ustalenia wysokości odszkodowań, o których mowa w pkt 7;
- 9) badania laboratoryjne zlecone do wykonania laboratoriom innym niż zakłady higieny weterynaryjnej;
- 10) wynagrodzenia lekarzy weterynarii i innych osób wyznaczonych przez powiatowego lekarza weterynarii do wykonywania określonych czynności związanych ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt, zoonoz lub biologicznych czynników chorobotwórczych wywołujących te choroby, zwrot kosztów dojazdu do miejsca wykonania czynności oraz użytych produktów leczniczych weterynaryjnych i wyrobów stosowanych w medycynie weterynaryjnej.

Wszystkie wyżej wymienione wydatki ponoszone są przez Inspekcję Weterynaryjną. Wynika to z faktu zaliczenia enzootycznej białaczki bydła do chorób podlegających obowiązkowi zwalczania wymienionych w załączniku nr 2 do ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Przy realizacji programu nie przewiduje się kosztów, które mieliby ponosić posiadacze zwierząt.

Do bezpośrednich korzyści wynikających z realizacji programu zaliczyć należy:

- 1) eliminację ze stad bydła zakażonego wirusem enzootycznej białaczki bydła;
- 2) uzyskanie lub odzyskanie przez stada statusu stada urzędowo wolnego od enzootycznej białaczki bydła;

- 3) eliminację wirusa enzootycznej białaczki bydła z populacji bydła w takim stopniu, który umożliwi uzyskanie przez poszczególne regiony Rzeczypospolitej Polskiej statusu regionów urzędowo wolnych od enzootycznej białaczki bydła;
- 4) utrzymanie przez regiony statusu regionów urzędowo wolnych od enzootycznej białaczki bydła i docelowe uzyskanie przez Rzeczypospolitą Polską statusu państwa urzędowo wolnego od enzootycznej białaczki bydła.

Do korzyści wynikających pośrednio z realizacji programu zaliczyć należy:

- 1) umożliwienie posiadaczom stad, w związku z faktem uzyskania przez stado statusu stada urzędowo wolnego od enzootycznej białaczki bydła, wprowadzania do handlu zwierząt pochodzących z tych stad, a tym samym zwiększenia opłacalności prowadzonej działalności;
- 2) zmniejszenie liczby stad zakażonych wirusem enzootycznej białaczki bydła, co po osiągnięciu poziomu zakażeń mniejszego niż 0,2 % w skali regionu, pozwoli na zmianę cyklu programu monitoringowego ze 100 % stad badanych corocznie na 100 % stad badanych w okresie 3 letnim (około 33 % stad rocznie) i w efekcie na obniżenie kosztów prowadzonego monitoringu;
- 3) zmianę sposobu pobrania próbki poprzez eliminację próbek krwi na rzecz badania próbek zbiorczych mleka – nieinwazyjna metoda pobierania próbek.

Szczegółowe wyliczenie kosztów zawarto w punkcie 8 Programu.

6. Dane o ewolucji choroby w okresie ostatnich pięciu lat

Ze względu na poprzednio obowiązujące zasady prowadzenia i zbierania informacji dotyczących monitoringu enzootycznej białaczki bydła, brak jest danych w wymaganym formacie za okres przed 2004 r., wobec czego prezentowane są jedynie dane za lata 2004 – 2006.

6.1.1. Dane dotyczące stad (jedna tabela / jeden rok / jeden gatunek)

Rok: 2004

Stan na dzień: 31 grudnia 2004

Choroba: Enzootyczna białaczka bydła

Gatunek zwierząt: bydło

Region	Ogólna liczba stad	Ogólna liczba stad objętych programem	Liczba stad przebadanych	Liczba stad zakażonych	Liczba nowych stad zakażonych	Liczba stad poddanych likwidacji	Odsetek stad zakażonych poddanych likwidacji	Wskaźniki		
								Odsetek stad objętych programem	Odsetek zakażonych stad Przewaga stad w okresie	Odsetek nowo zakażonych stad Częstotliwość występowania w stadach
1	2	3	4	5	6	7	8 = (7/5)x100	9 = (4/3)x100	10 = (5/4)x100	11 = (6/4)x100
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	882761	882761	381040	4927	brak danych	brak danych	brak danych	43,16	1,29	brak danych

Rok: 2005

Stan na dzień: 31 grudnia

Choroba: Enzootyczna białaczka bydła

Gatunek zwierząt: bydło

Region	Ogólna liczba stad	Ogólna liczba stad objętych programem	Liczba stad przebadanych	Liczba stad zakażonych	Liczba nowych stad zakażonych	Liczba stad poddanych likwidacji	Odsetek stad zakażonych poddanych likwidacji	Wskaźniki		
								Odsetek stad objętych programem	Odsetek zakażonych stad Przewaga stad w okresie	Odsetek nowo zakażonych stad Częstotliwość występowania w stadach
1	2	3	4	5	6	7	8 = (7/5)x100	9 = (4/3)x100	10 = (5/4)x100	11 = (6/4)x100
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	928809	928809	369701	2001	brak danych	brak danych	brak danych	39,80	0,54	brak danych

Rok: 2006

Stan na dzień: 31 grudnia

Choroba: Enzootyczna białaczka bydła

Gatunek zwierząt: bydło

Region	Ogólna liczba stad	Ogólna liczba stad objętych programem	Liczba stad przebadanych	Liczba stad zakażonych	Liczba nowych stad zakażonych	Liczba stad poddanych likwidacji	Odsetek stad zakażonych poddanych likwidacji	Wskaźniki		
								Odsetek stad objętych programem	Odsetek zakażonych stad Przewaga stad w okresie	Odsetek nowo zakażonych stad Częstotliwość występowania w stadach
1	2	3	4	5	6	7	$8 = (7/5) \times 100$	$9 = (4/3) \times 100$	$10 = (5/4) \times 100$	$11 = (6/4) \times 100$
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	909544	654572	600196	4247	1880	3357	62,47	91,69	0,71	0,31

6.1.2. Dane dotyczące zwierząt (jedna tabela / jeden rok / jeden gatunek)

Rok: 2004

Stan na dzień: 31 grudnia

Choroba: Enzootyczna białaczka bydła

Gatunek zwierząt: bydło

Region	Ogólna liczba zwierząt	Liczba zwierząt do zbadania w ramach programu	Liczba zwierząt przebadanych	Liczba zwierząt przebadanych indywidualnie	Liczba zwierząt zakażonych	Ubój		Wskaźniki	
						Liczba zwierząt z dodatnim wynikiem badań poddanych ubojowi lub odstrzelonych	Ogólna liczba zwierząt poddanych ubojowi lub odstrzelonych	Odsetek zwierząt objętych programem	Odsetek zwierząt z dodatnim wynikiem badań Okres powszechnego występowania zwierząt
1	2	3	4	5	6	7	8	$9=(4/3) \times 100$	$10=(6/4) \times 100$
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	5650399	1867864	1867864	1853395	brak danych	brak danych	brak danych	100	brak danych

Rok: 2005

Stan na dzień: 31 grudnia

Choroba: Enzootyczna białaczka bydła

Gatunek zwierząt: bydło

Region	Ogólna liczba zwierząt	Liczba zwierząt do zbadania w ramach programu	Liczba zwierząt przebadanych	Liczba zwierząt trzebanych indywidualnie	Liczba zwierząt zakażonych	Ubój		Wskaźniki	
						Liczba zwierząt z dodatnim wynikiem badań poddanych ubojowi lub odstrzelonych	Ogólna liczba zwierząt poddanych ubojowi	Odsetek zwierząt objętych programem	Odsetek zwierząt z dodatnim wynikiem badań Okres powszechnego występowania zwierząt
1	2	3	4	5	6	7	8	$9=(4/3) \times 100$	$10=(6/4) \times 100$
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	6142251	1613575	1613575	1600234	9912	brak danych	brak danych	100	0,61

Rok: 2006

Stan na dzień: 31 grudnia

Choroba: Enzootyczna białaczka bydła

Gatunek zwierząt: bydło

Region	Ogólna liczba zwierząt	Liczba zwierząt do zbadania w ramach programu	Liczba zwierząt przebadanych	Liczba zwierząt przebadanych indywidualnie	Liczba zwierząt zakażonych	Ubój		Wskaźniki	
						Liczba zwierząt z dodatnim wynikiem badań poddanych ubojowi lub odstrzelonych	Ogólna liczba zwierząt poddanych ubojowi	Odsetek zwierząt objętych programem	Odsetek zwierząt z dodatnim wynikiem badań Okres powszechnego występowania zwierząt
1	2	3	4	5	6	7	8	$9=(4/3) \times 100$	$10=(6/4) \times 100$
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	6065644	3195927	2705608	2705608	21972	18429	20648	84,66	0,81

6.2. Dane dotyczące nadzoru i testów laboratoryjnych

6.2.1. Dane rozwarstwione dotyczące nadzoru i testów laboratoryjnych (jedna tabela dla choroby/gatunku)

Rok: 2004

Stan na dzień: 31 grudnia

Choroba: Enzootyczna białaczka bydła

Gatunek zwierząt: bydło

Region	Testy serologiczne		Testy mikrobiologiczne lub wirusologiczne		Inne testy	
	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z wynikiem dodatnim badań	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z wynikiem dodatnim badań	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z wynikiem dodatnim badań
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	1867864	brak danych			137	53

Rok: 2005

Stan na dzień: 31 grudnia

Choroba: Enzootyczna białaczka bydła

Gatunek zwierząt: bydło

Region	Testy serologiczne		Testy mikrobiologiczne lub wirusologiczne		Inne testy	
	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z wynikiem dodatnim badań	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z wynikiem dodatnim badań	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z wynikiem dodatnim badań
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	1613575	9912			26	20

Rok: 2006

Stan na dzień: 31 grudnia

Choroba: Enzootyczna białaczka bydła

Gatunek zwierząt: bydło

Region	Testy serologiczne		Testy mikrobiologiczne lub wirusologiczne		Inne testy	
	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z wynikiem dodatnim badań	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z wynikiem dodatnim badań	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z wynikiem dodatnim badań
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	3083481	22226			33	32

6.4. Dane dotyczące statusu stad pod koniec każdego roku

Rok: 2004

Stan na dzień: 31 grudnia

Choroba: Enzootyczna białaczka bydła

Gatunek zwierząt: bydło

Region	Status stad i zwierząt objętych programem													
	Łączna liczba stad i zwierząt objętych programem		Status nieznany		Stado nie jest wolne lub nie jest urzędowo wolne				Stado wolne lub urzędowo wolne zawieszony		Stado wolne		Stado urzędowo wolne	
					Ostatni dodatni wynik badania		Ostatni ujemny wynik badania							
	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	882761	5650399	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych

Rok: 2005 **Stan na dzień:** 31 grudnia

Choroba: Enzootyczna białaczka bydła **Gatunek zwierząt:** bydło

Region	Status stad i zwierząt objętych programem													
	Łączna liczba stad i zwierząt objętych programem		Status nieznan		Stado nie jest wolne lub nie jest urzędowo wolne				Stado wolne lub urzędowo wolne zawieszony		Stado wolne		Stado urzędowo wolne	
					Ostatni dodatni wynik badania		Ostatni ujemny wynik badania							
	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	928809	6142251	0	0	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	5800	brak danych	858185	brak danych	12775	brak danych

Rok: 2006

Stan na dzień: 31 grudnia

Choroba: Enzootyczna białaczka bydła

Gatunek zwierząt: bydło

Region	Status stad i zwierząt objętych programem													
	Łączna liczba stad i zwierząt objętych programem		Status nieznan		Stado nie jest wolne lub nie jest urzędowo wolne				Stado wolne lub urzędowo wolne zawieszony		Stado wolne		Stado urzędowo wolne	
					Ostatni dodatni wynik badania		Ostatni ujemny wynik badania							
	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta
Terytorium Rzeczypo spolitej Polskiej	600196	2705608	0	0	2855	78250	3064 64	1492317	443	6057	0	0	2904 34	1232689

7. Cele do realizacji

7.1. Cele do osiągnięcia w odniesieniu do badań

Obecnie badania w kierunku enzootycznej białaczki bydła w Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadza się badając próbkę krwi przy zastosowaniu testu immunoenzymatycznego (ELISA). Margines badań stanowi badanie pulowanych próbek mleka oraz test immunodyfuzji w żelu agarowym. Długofalowym celem jest uzyskanie znaczącej poprawy sytuacji epizootycznej w stadach bydła i przesunięcie punktu ciężkości z badań krwi na badanie mleka. Działanie takie znajdzie szerokie poparcie wśród posiadaczy zwierząt oraz pozwoli na nieinwazyjne pobieranie próbek do badań.

Choroba: Enzootyczna białaczka bydła

Gatunek zwierząt: bydło

Region	Rodzaj testu	Docelowa populacja	Rodzaj próby	Cel	Liczba planowanych testów
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	ELISA	żywe zwierzęta w stadach	krew lub mleko	stada posiadające status urzędowo wolnych od choroby	1427146
				stada wymagające 1 badania do uzyskania statusu urzędowo wolnych od choroby	315071
				stada wymagające 2 badań do uzyskania statusu urzędowo wolnych od choroby	73301
				stada zakażone	68484
OGÓŁEM:					1 884 002

7.1.2. Cele do osiągnięcia poprzez badanie stad i zwierząt

Osiągnięcie przez stada statusu stad urzędowo wolnych od enzootycznej białaczki bydła w takiej liczbie lub procencie, które pozwolą na uznanie regionów za urzędowo wolne od tej choroby przez Rzeczpospolitą Polską, a w dalszej konsekwencji przez Unię Europejską.

Choroba: Enzootyczna białaczka bydła

Gatunek zwierząt: bydło

Region	Łączna liczba stad	Łączna liczba stad objętych programem	Przewidywana liczba stad do zbadania	Przewidywana liczba stad z wynikiem dodatnim badań	Przewidywana liczba nowych stad z wynikiem dodatnim badań	Przewidywana liczba stad do likwidacji	Przewidywany odsetek stad z dodatnim wynikiem badań do likwidacji	Wskaźniki docelowe		
								Przewidywany odsetek stad objętych programem	Przewidywany odsetek stad z dodatnim wynikiem badań Przewidywany okres powszechnego występowania stad	Przewidywany odsetek nowych stad z dodatnim wynikiem badań Przewidywana częstotliwość występowania w stadach
1	2	3	4	5	6	7	$8 = (7/5) \times 100$	$9 = (4/3) \times 100$	$10 = (5/4) \times 100$	$11 = (6/4) \times 100$
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	798052	430679	419266	2553	1341	2114	82,80	97,35	0,61	0,32

7.1.2.2. Cele do osiągnięcia poprzez badanie zwierząt

Wykrycie, a następnie wyeliminowanie zwierząt zakażonych wirusem enzootycznej białaczki bydła. Poprzez to działanie, zapobieżenie szerzeniu się choroby w stadach i w regionach oraz umożliwienie wszczęcia procedury uzyskania przez stada statusu stad urzędowo wolnych od enzootycznej białaczki bydła.

Choroba: Enzootyczna białaczka bydła

Gatunek zwierząt: bydło

Region	Łączna liczba zwierząt	Liczba zwierząt objętych programem	Przewidywana liczba zwierząt do zbadania	Liczba zwierząt do zbadania indywidualnie	Przewidywana liczba zwierząt z wynikiem dodatnim badań	Ubój		Wskaźniki docelowe	
						Liczba zwierząt z dodatnim wynikiem przeznaczona do uboju lub zabicia	Łączna liczba zwierząt przeznaczona do uboju	Przewidywany odsetek zwierząt objętych programem	Przewidywany odsetek zwierząt z dodatnim wynikiem badań (przewidywany okres powszechnego występowania zwierząt)
1	2	3	4	5	6	7	8	9=(4/3)x100	10=(6/4)x100
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	5405574	2254710	2210185	2163485	10051	11376	12438	98,02	0,45

7.1.2.3. Cele kwalifikacji stad i zwierząt

Badania stad nie posiadających uznania za urzędowo wolne od enzootycznej białaczki bydła

Choroba: Enzootyczna białaczka bydła

Gatunek zwierząt: bydło

Region: Rzeczpospolita Polska

Łączna liczba stad lub zwierząt objętych programem		Cele w zakresie statusu stad i zwierząt objętych programem											
		Przewidywany nieznany status		Przewidywane nie wolne lub urzędowo nie wolne				Przewidywane wolne lub urzędowo wolne zawieszane		Przewidywane wolne		Przewidywane urzędowo wolne	
				Ostatni dodatni wynik badania		Ostatni ujemny wynik badania							
Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta	Stada	Zwierzęta
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
419	2210185	0	0	1362	32513	23014	187893	650	10195	0	0	394240	1980522
266													

8. Szczegółowa analiza kosztów programu

Koszty	Wyszczególnienie	Liczba jednostek	Jednostkowy koszt (w złotych)	Suma ogółem* (w złotych)	Finansowanie wspólnotowe (tak/nie)
1. Testy					
1.1. Koszt analizy	Test: ELISA	1884002	0,77	1450681,54	TAK
	Test:				
	Test:				
1.2. Koszt próbek		1884002	2,05	3862204,10	TAK
1.3. Inne koszty	- dojazd w celu pobrania próbek	1884002	0,20	376800,40	TAK
	- jednorazowy przyrząd do pobrania krwi	1884002	0,31	584040,62	TAK
2. Szczepienie lub leczenie			3,33	6 273 726,66	
2.1. Zakup szczepionki/leczenia					
2.2. Koszt dystrybucji					

2.3. Koszt podania					
2.4. Koszty kontroli					
3. Ubój i zniszczenie					
3.1. Odszkodowanie za zwierzęta		11396	564,10	6428483,60	TAK
3.2. Koszty transportu					
3.3. Koszty zniszczenia		20	135,13	2702,60	TAK
3.4. Strata w przypadku uboju					
3.5 Koszt obróbki produktów(mleko, jaja, jaja wylęgowe, itp.)					

4. Czyszczenie i dezynfekcja					
5. Wynagrodzenia (pracownicy zatrudnieni wyłącznie na cele programu)					
	- rzeczoznawcy (praca / dojazd)	22792	7,81	178005,52	TAK
6. Towary konsumpcyjne i specjalny sprzęt					
7. Inne koszty					
Ogółem				12 882 918,38	TAK

* wyliczenie kosztów według kursu 1 EUR = 3.90 zł. z dnia 18 stycznia 2007r.